

Kredo

Müstəqil İctimai-siyasi, publisistik qəzet № 23-24 (1201-1202) 4 aprel 2024-cü il Qiyməti 1 manat

Qəzet 1999-cu ilin oktyabrından çıxır

RUHUMUZUN BULAĞI

*Seyid Nigarinin xatirəsinə sonsuz ehtiram və Hacı Siracəddin və Nizaməddin
Baba oğullarına hörmətlə Rəvayət-poemadan parçalar*

Salam, Seyid Nigari, mən sənin önündəyəm,
Könüldən bağlanmışam, yolunda, yönündəyəm.

Ulu Tanrı, yolunu bilənlər səndən keçməz,
İnamsızlar nuruna kor olar səni seçməz.

Aqılların eşqini hikmət bulağı sandım,
Müdrüklərin yerini ucalıq dağı sandım.

Mürşüdlərə sevdalı, müridlərə ün yeri,
Hacı Siracəddindir inamlara gün yeri.

Tanrıdan gələn ömrü səndən ötrü yaşayar,
Sözünün ağrısını, acısını daşıyar.

İllər boyu çalışıb səni yurda gətirsin,
Sözündən, hikmətindən tər fidanlar bitirsin.

Qardaşı Nizaməddin yol qoyub, dayaq durub,
Hər möhnətin yolunda eşq ilə oyaq durub.

Şıx Əfəndi "Divan"ı qara daşdan göyərdi,
Görsəydi Füzuli də "heyvət, ey büt!" deyərdi.

Nəzakət Məmmədlinin dağlar yaran gücünə,
Hikməti bilənlərin heyvəti var öcünə.

Salam, Seyid Nigari, min dəfə salam olsun,
Səni sevən kimsələr eşqinlə kama dolsun.

Hardasan, ey Xələfli, Hacıdan istək gəldi,
"Şıx Əfəndi sözünə güzgü tut", - dəstək gəldi.

Oca Şərqi hikməti kitab-kitab pay oldu,
Xəzinələr hesabı sənət üstün say oldu.

Hər kitabda Şeyx özü işıq saçır, nur saçır,
Sanarsan Günəş özü işığını gur saçır.

Hacı Siracəddinin könlü açan yazısı,
Hər kitabın üstündə sözü bəxtə yozası.

Oxuyuram kəlmələr ruhuma körpü salır,
Qövsü-qüzeh duyğular yaddaşda, yadda qalır.

Ey könlü, hər misraya diqqət etylə, yaxşı bax,
Bulud ol göy üzündə duyğu-duyğu şimşək çax.

Hər kitabın üstündən söz gülləri dərsənə,
"Hacı Siracəddindən hədiyyə olsun sənə".

İnci kimi düzülmiş göz oxşayan kəlmələr,
Hər söz özü doğmadır, gözə dəyməz gəlmələr.

Xəzinələr üstündə gözyummaz ilanlar var,
Yığığma son anda həsrətdə qalanlar var.

Dünyamıza nə qalsa, Baba oğullarından,
Sözə sevgi paydır insanlığın barından.

MİN İLDE BİR YARANAR Şıx ƏFƏNDİ "DIVAN"ı,
Zaman boyu yaşayar uca fikir vulkanı.

"Divan"ın qayıdı Şeyxin dilək qoludur,
Baba oğullarının halal şöhrət yoludur.

Körpülər insanları çaydan, səldən keçirər,
Uca söz insanlığı qara yeldən keçirər.

Hələ "Nigarnamə" var, mərtəbəsi göydədir,
Böyük eşqin adına möhtəşəm abidədir.

"Nigarnamə" dil verər bəxtindən küsənlərə,
Necə ki, yaz yağışı can verər süsənlərə.

Yenə də Nəzakətin zəhməti öndə gəlir,
Hər aşıqın qisməti sünbülde, dəndə gəlir.

Burda Paşa Kərimli hörmətlə yada düşür,
Ayrılıq qəlbimdə ocağa, oda düşür.

Möhsün Nağısoylunu, Azadə xanımı da,
Unutmuram bir kiçik yangını, yanımı da.

Mir Məhəmməd oğlunun adına ehtiram var,
Hər sevdalı könlü uca dağlar salamlar.

Nadir Məmmədlinin də Şıx Əfəndi adına,
Gördüyü iş bəzəkdir yaddaşına, yadına.

Ruhunun bulağından kam almağa gələn çox,
Bu dirilik suyundan sevinən çox, gülən çox.

Qəlbinin atəşindən od vermisen odsuza,
İlahın qanad olub yol üstündə adsıza.

Səni sevən hər kəsin qəlbində sarayın var,
Qaranlıq könlülərdə əbədi nur payın var.

Düzülür düşüncəmdə neçə adın sırası,
Hər birinin sevgisi inadları qırası.

Mirzadə Mustafa Fəxrəddin Ağabalı,
"Humay-örş"i ilə sözü Şeyxə sevdalı.

Mehmet Rihtim eşq ilə "Mənaqib"ə can verib,
Neçə sevdalı könlü can içinə qan verib.

Dilimizdə səslənmiş Fəridenin işidir,
Şeyxin yurda dönüşü taleyin gərdsidir.

Minaxanın Təkləli, Əhməd Okumuş özü,
Əli, Nazim adlılar izləyib hər bir sözü.

Gələcək nəsillərin ruhu sözlə arınar,
Nəsil-nəsil gələnlər bu sərəvətdən bənar.

Hacı Siracəddinin bu yerdə bir sözü var,
Sözü bütöv kəslərin hər sözündə özü var.

Xələfli, unutm sən Tariyel Cahangiri,
Ruhumuza dayaqdır düz sözlünün hər biri.

Mir Sədi ağamızın ocağına köz olub,
Ulu Tanrı eşqinə görməyə göz olub.

Əqidə ocağına yananları anmasaq,
Bizdən sonra kim yanar biz vaxtında yanmasaq.

Tahirə Bədəlli də ocaqdan qor götürüb,
Mir Məhəmməd ağanın sözündən nur götürüb.

"Qəlblərə paylamışam" könlülər məramdır,
İnsanlığın dağında təmkinlər aramdır.

İbrahim Qiyaslı da silsilə zəncirində,
Bu ocağa bağlıdır qəmində, kədərinə.

Özü Mahmud Əfəndi ocağından bir oddur,
Mənevi varislərin sırasında bir addır.

Ey Hacı Siracəddin, əziz dostum, izn ver,
Uca Şeyxin adına sözümde gülsün dəyər.

Bir zaman bir qocanın danışdığı hekayət,
Yaddaşında yaşayan çox əziz bir əmanət.

Bu yurdun varlığında bir Həmzə bulağı var,
Mir Həmzə Nigarinin bu adda soracağı var.

Çoxdankı hekayədir vəznə, ölçüsü ayrı,
Sevgi ilə oxusa, şəfalanar hər sayru.

***

Həmzə bulağının tarixçəsi var,
Danışsam göy yanar, sular dayanar.

Mir Həmzə Əfəndi Seyid Nigari -
Haqqa aşiq olan - haqqın nigari.

Deyərdin ki, Tanrı dürdən döndərüb
İşıqdan göndərüb - nurdan göndərüb.

Tanrının seçdiyi ocaq, piriydi,
Müşkülə düşsənün ümid yeriydi.

Sözə, məsləhətə gələr adamlar,
Axırda sevinib, gülər adamlar.

Həyatdan üzlülüb bezişmiş bir dəstə
Ümidlə üz tutur Şeyxə ahəstə.

Bir ağsaqqal kişi qabağa durur
Hörmətlə baş əyib, boynunu burur.

Mir Həmzə Əfəndi gülər bir üzle:
Buyurun, - söyləyir səmimi sözlə.

Gələnlər adından danışır qoca
Müşgüllər dağ boyda, ucadan uca.

Bizim dərdimizi çəkib əyən yox,
Nə bir yol göstərən, çarə deyən yox.

Açıldı yarası ağır dərdlərin,
Bu zalım dərdlərin, fağır dərdlərin.

Davamı 2-ci səhifədə

RUHUMUZUN BULAĞI

Əvvəli 1-ci səhifədə

Danışır hər adam baxtdan gileyli
Bir sözlə, zamandan, vaxtdan gileyli,

Hərənün ağzından bir avaz gəlir,
Bütün avazlara bir əvəz gəlir.

Bizdən Allah bezib, biz də ki, ahdan,
Bilmirik biz necə çıxmaq günahdan.

Dedilər bin yandı, bərəkət itdi,
Bütün zəhmətlər də hədəyə getdi.

Yağış yağmır göydən, ot bitmir yerdən,
Bir ümid də yoxdur, gələn səhərdən.

Bulaqlar qurudu, dəhnələr uçdu,
Quşlar yuvasını tərk edib uçdu.

Yanıb xəzəl olub, saralıb bağlar,
Bozardıb üzünü çiçəklə dağlar.

Çayların yatağı quruyub qalıb,
Dəyirmanın pəri çürüyüb qalıb.

Böyüyün sözüne baxmır kiçiklər
İtin qabağınca hürür küçüklər.

Xətir-hürmət çoxdan qalxıb aradan,
Döndərib üzünü bizdən Yaradan.

Bilmirik haradan gəldi bu bəla,
Gəldi üzümüzə güldü bu bəla.

Qıyası, dilimiz gödəkdən gödək,
Bəlkə, biz köç edək, bu yerdən gedək.

Dinlədikcə Şeyxin halı qarışdı,
Qaşlar düyün tutdu, alın qırışdı.

Dinmədi, bir xeyli xəyala daldı,
Sanki gözlərində dünya qaraldı.

Arada lal sükut... kimsədən səs yox,
Sükutu pozmağa cürətli kəs yox.

Handan-hana Şeyxin özü dilləndi,
Hər sözde mənalar açdı, gülləndi.

Dedi: - ümid sizi çoxdan tərk edib,
İnam üz döndərib, dəyanət gedib.

Sizin ruhunuzun bulağı susuz,
Qəlbiniz də qalıb işıqsız, odsuz.

Bir ovuc torpaqdı, bir udum nəfəs,
Can qısu uçmağa açılar qəfəs.

Haqqıdır yaşamaq insanın, sözsüz,
Gərək yaşamasın ocaqsız-közsüz.

Ruhunuzda ocaq, sözlünüzde od,
Torpaqda, havada, közlünüzde od.

Ocağınız olsa suyunuz gələr,
Nəsliniz sevinər, soyunuz gülər.

Məndən demək qalar, sizdən öyrənmək,
Ocaqdan öyrənmək, közdən öyrənmək.

Hər cür əyləncəyə rəvac verməyin,
Ədəbdən-ərkandan üz çevirməyin.

Əylənmək insanı ruhundan sökər,
Daxildən yox edər, varlığı çökər.

Həyat bir dənizdir, son ucu sahil
Öyrənən aqıldır, əylənən cahil.

İşığınız olsun, odunuz olsun,
Tapınacaq yeri adınız olsun.

Ocaqdan nur gəlsin, addan şərəf-şan,
İnsanlıq adına budur yaraşan.

Bir sözlə, bir olsa diləkləriniz,
Bir ahənglə vurur ürəkləriniz.

Birliyiniz olsa, arxlar qazılar,
Çətin kitabınız asan yazılar.

O zaman açılar bulağın gözü,
Yuyular gözlərdən bəsirət tozu.

Bulaqlar qaynayar, çaylar çağlayar,
Dostun üzü gülər, düşməni ağlayar.

Tanrı oğul verər qismətinizə
Qızlar pərdə tutar ismətinizə.

Yolunuz açılar, gününüz doğar,
Göyden halal ruzi, bərəkət yağar.

Mir Həmzə Əfəndi simuzər səpər,
Fəhmi olan kimsə gözüne təpər.

Yığar kəlmə-kəlmə Şeyxin sözünü,
Sönməyə qoymasın idrak gözünü.

Nəzərindən zərrə yayınmaz onun,
Təmkinlə gözləyir bu işin sonun.

Axır ki, dilləndi, Mir Həmzə dedi,
Sözləri aramla düzdü söylədi:

- Gəldiniz yanıma bir çarə üçün,
Biz çarə verərik biçarə üçün.

Sizin canınız sağ, başınız sağdır,
Sağ adam öyilməz, yenilməz dağdır.

Bir parça torpağı əkib-biçsəniz,
Halalı haramdan - bəsdir... seçsəniz.

Buradan dağ döşü qalxın yuxarı,
Necədi Hərtizin axar-baxarı?

Bozluğu, daşlığı sizi üzməsin,
Şübhəni at üstü qaçıb gəzməsin.

O dağın döşündən bir bulaq çıxar,
Qaynayar, kəsilməz, çağlayıb axar.

Ruhunuz sevinər, qəlbiniz gülər,
Niyət hasil olsa dağ, dəniz gülər.

Adamlar döyükdü... nə su, nə bulaq?
O dağda damladan, nəmdən yox soraq.

Şıx da sözlərinə davam elədi,
Sanki qaranlığa işıq elədi:

- Ən yaxşı dərmandır həqiqət yene
İnam süfrəsindən şübhə yeyənə.

Təmkinlə aramla söylədi bir-bir
Dedi: "qəlbinizi şübhələr didir".

Aqillər gözleyər zamanı, vaxtı,
Tələsmək bağlayar taleyi, baxtı.

Ariflik bulağı - inam, etibar...
İnam toxum ekər, şübhə dağdır.

O bulaq çağlayıb gözləyir sizi,
İndi ziyarətə gedin Hərtizi.

Yenə bir məsləhət söyləyimiz sizə,
Əvvəlcə su verin gözlərinizə.

Sonra da ruhunuz çimsin, durulsun,
Nəfsin ayağına qandal vurulsun.

Baxın, bu dünyanın qeyli-qalına,
Aldanmaz ariflər onun alına.

Özgenin malına tamah salmayın,
Xeyirdən qaçmayın, şərdən olmayın.

Qəlbinizdə şübhə olmasa əgər,
İnam ruhunuzdan göyə yol çəkər.

Gedin, arzunuzca diləyə yetin,
O yerdə təzədən göyörin, bitin,

Xəyallar, istəklər uçdu o yerə,
Gördülər qırpıquru o dağ, o dərə.

Boyunlar büküldü, gözlər dirəndi,
Ayaqlar getmədi, izlər dirəndi.

Baxdılar, baxdılar... Şeyxin üzünə,
Kimsə söz demədi onun sözüne.

Şeyxin nəzərləri daşdan keçirdi,
Qaralar içindən ağı seçirdi.

Gördü ki, kimsədə bir inam yoxdu,
Şəkkakin, şübhənin gözləri toxdu.

Təəssüf... təəccüb... iki tərəf var,
Şeyxin kəraməti min qada sovar.

Odur ki, inamla hökmünü verdi,
İnam bağçasından al güllər dərdi.

Bəsdir iki şübhə... gedib-gəldiniz,
Bu da üçüncüdür... daha gedin siz.

Hər kəsin canından bir isti keçdi,
Dağıldı şübhələr, tüstülər keçdi.

Adamlar inamla çıxdılar ordan,
Sanki günahkarlar əfv oldu dardan.

Birliyə güvənən ellər yığıldı,
Şübhələr, şəkkaklar soldu, dağıldı.

Qazdılar bulağın gözü açıldı,
Qəmli könüllərə günəş saçıldı.

Hərtizin döşündən bir bulaq çağlar,
Sevinər çəmənlər, gül açar bağlar.

...İndi o əhvalat keçmişdə qalıb,
O vaxtdan el-oba orda yurd salıb.

***

Salam, Seyid Nigari, adına güvəncim var,
Başladığım dastan da başa çatar bir bahar.

Əsil-nəcabət yolu, sənə bağlı oğullar,
Qoymazlar yolda qala sözə yanan ağullar.

Yüzlük quraq keçən səhradan keçib gəldin,
Bəxtinin bədəsini şərbəttək içib gəldin.

Hacı Siracəddinlə qardaşı Nizaməddin,
Can qoydular yolunda... özün danış, özün din.

Baba oğullarının sədaqəti, vəfası,
Qaytardı öz xalqına söz yolunda cəfası.

Ürəklərə işıqsan, könüllərə can pərvər,
Sevdalara ünvan da sənə, ey uca sərvər.

Mən də sənə üz tutdum, işığına bələndim,
Sözə döndüm ruhumla, yağış oldum, ələndim.

Xələfliyə dedim ki, hər cəfani səfa bil,
Hikmətlərin vəsfini müdriklərə vəfa bil.